

algemeen

Vlamingen denken na over hersenen

Publiekspanel geeft aanbevelingen hoe maatschappij met nieuwe 'hersenkennis' moet omgaan

Brussel

Eigen berichtgeving

Tom Cochez

De impact van 'hersenenwetenschappen' op onze maatschappij wordt steeds belangrijker. Nieuwe ontdekkingen leiden tot belangrijke medische en technologische (r)evoluties, maar ze creëren tegelijk ook gigantische commerciële belangen en ze roepen allerhande nieuwe ethische vragen op. Een Vlaams burgerpanel, bestaande uit veertien Vlamingen met zeer uiteenlopende achtergronden, overhandigde gisteren een eindrapport met aanbevelingen over hoe de maatschappij daarmee moet omgaan.

Prestatievergoeding van artsen maakt dat het medisch korps te weinig tijd heeft om echt met patiënten te praten. Een andere manier om artsen te vergoeden dringt zich op. Patiëntenorganisaties worden massaal gesponsord door farmaceutische bedrijven en verliezen op die manier hun objectiviteit en onafhankelijkheid. Een financiering van patiëntenorganisaties door de overheid zou dat probleem kunnen oplossen. Mensen met een burn-out of een depressie worden te vaak onterecht ontslagen. Een uitbreiding van de antidiscriminatiewet tot mensen die te maken hebben met hersenproblemen kan die onrechtvaardigheid opvangen. Duidelijke criteria om te bepalen wat ondraaglijk psychisch lijden precies is ontbreken, zodat de euthanasiewetgeving nu nauwelijks toepasbaar is voor personen die psychisch lijden. De wetgeving moet op dat punt bijgespijkerd worden.

Voormelde voorbeelden zijn slechts een greep uit de 25 conclusies en aanbevelingen die veertien Vlamingen presenteerden aan de voorzitter van het Vlaams Parlement, Norbert De Batselier (SP.A). "Onder de deskundige leiding van enkele procesbegeleiders hebben die mensen drie weekends lang onderling gedebatteerd en vragen gesteld aan verschillende specialisten in het domein van de hersenenwetenschappen", zegt Robby Berloznik, directeur van het Vlaams Instituut voor Wetenschappelijk en Technologisch Aspectenonderzoek (viWTA). "Dezelfde oefening gebeurt tegelijk in negen andere Europese landen. Op 22 en 23 januari 2006 zullen de verschillende groepen hun visies naast elkaar leggen. Nooit eerder gebeurde er in Europa een publiekparticipatieproces van dat niveau."

De meerwaarde van de hele oefening schuilt volgens de directeur van het viWTA in de diversiteit. "Vanzelfsprekend is de groep van veertien Vlamingen niet representatief voor Vlaanderen. Ze vertegenwoordigen dan ook niet dé Vlaming, maar wel zichzelf. De kracht zit in het feit dat het veertien zeer diverse mensen zijn die over hetzelfde thema hebben nagedacht en gediscussieerd. Enkelen worden van nabij geconfronteerd met hersenproblematiek, anderen zijn leerkracht of therapeut. Gezamenlijk zijn ze tot 25 conclusies en adviezen gekomen."

Volgens een van de deelnemers, Rita Pluymers, is dat niet zonder slag of stoot gebeurd. "Ik werd begin dit jaar uitgenodigd om deel te nemen. Toen we de eerste keer samen zaten, vroeg ik me af hoe het in hemelsnaam zou lukken om met veertien mensen met een zeer uiteenlopende achtergrond samen tot conclusies te komen. Maar we zijn er dankzij de nodige inspanningen toch in geslaagd. We hoorden op het einde bijna letterlijk onze hersenen kraken. Ons rapport ligt er en we zijn er trots op. Nu is het aan de politieke wereld om er iets mee te doen."